

МЕЖІ УСУНЕННЯ ПОМИЛОК У ПЕРЕКЛАДІ

Романенко А.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник – канд. філол. наук, ст. викладач Мовчан Д. В.

Тема помилок у перекладацькій діяльності є надзвичайно цікавою та обширною. Аналіз, класифікація та усунення типових перекладацьких помилок сприяє якісній підготовці фахівців-перекладачів. Розуміючи помилки, у перекладача формується практичне уявлення про якість перекладу.

Зазвичай помилка визначається як об'єктивне відхилення від норми, яке є різницею між неправильним компонентом повідомлення та його правильним поданням [4, с.78].

При коригуванні повідомлення редактор використовує різні засоби (методи) виправлення помилок.

Переставлення – це метод виправлення, коли компонент повідомлення переміщують в іншу позицію для усунення помилки. Наприклад, переставляють літери у словах, слова у реченнях, речення в абзацах [2, 32]. Такий метод виправлення дозволяє повністю зберегти всі складові авторського тексту, а обсяг повідомлення не змінюється. Таким чином авторський оригінал залишається майже не змінним як цього й вимагають норми авторського права. Проте навіть цей найпростіший метод виправлення має узгоджуватися з автором, інакше можна порушити хронологічну послідовність, логічні зв'язки.

Видалення – це метод виправлення, при якому з повідомлення усувають компоненти, що містять помилки [2, 33]. Наприклад, усунення зі слова зайвої літери чи видалення двічі набраного одного й того ж слова. Видаленню підлягають також компоненти не зрозумілі читачу. Завдяки видаленням зменшується обсяг авторського оригіналу й відбувається стиснення інформації.

Заміна – це метод виправлення, коли в повідомленні на місце видаленого компонента, що містив помилку ставлять інший без помилки. Порівняно з іншими методами (перестановкою, видаленням) заміна складніша, оскільки вимагає одночасно і видалення і становлення тексту. Негативні наслідки:

1. редактор вносить у текст заміни проти яких автор може заперечувати з позиції захисту своїх авторських прав. У такому випадку редактор може запропонувати авторові виконати заміну самостійно;

2. можливість ненавмисно видалити цінну інформацію, а також внести недостовірну інформацію.

Встановлення – це метод виправлення, коли додають потрібні компоненти для усунення помилки в місце, де вона є. [3, 56]. Це призводить до збільшення авторського оригіналу, що є негативним

наслідком даного методу. Проте з іншого боку встановлення може зробити повідомлення зрозумілішим.

Скорочення – це метод виправлення, коли видаляють окремих компонент із повідомлення, скорочуючи його обсяг [3, 57].

Опрацювання – це метод виправлення, коли в повідомленні роблять перестановку, видалення, заміну, встановлення та скорочення при чому ступінь редагування не перевищує 25-30%.

Переробка – це метод виправлення, який вимагає перестановку, видалення, заміну, встановлення, скорочення, при чому в цілому ступінь редагування не перевищує 30-35%. Негативними наслідками є: наявність у тексті максимальних за обсягом замінів та необхідність пристосування до авторського стилю [1, 67].

Таким чином, виявлення чужих помилок – дуже ефективний засіб освоєння навиків перекладу і підвищення його якості. Студент повинен постійно проводити роботу з виявлення та аналізу перекладацьких помилок. Ідеальним варіантом стало б створення навчального посібника (друкованого чи електронного), що містить великий корпус текстів, а також аудіо-та відеоматеріалів з допущеними при перекладі помилками. Така допомога була б надзвичайно корисною для навчання перекладачів вмінню знаходити, аналізувати та класифікувати перекладацькі помилки.

1. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору. (Літературнеопрацювання тексту): Навч. посібн. К. : ІМКВО, 1989. – 76 с.
2. Партико З. В. Галузеве редагування з в засобах масової інформації: Конспект лекцій. – Львів: Афіша, 2007. – 104с.
3. Партико З. В. Загальнередагування: нормативніоснови: Навчальнийпосібник. Л. : ВФ Афіша, 2006.– 416с.
4. Тимошик М. С. Видавнича справа та редагування: Навчальний посібник/ За ред. В. В. Різуна. У 2-х частинах. – К., 2004. – Ч.2. – 130с.

Романенко, А. Межі усунення помилок у перекладі [Текст] / А. Романенко ; наук. кер. Д.В. Мовчан // Перекладацькі інновації : матеріали V Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 12-13 березня 2015 р. / Редкол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.О. Жулавська та ін. - Суми : СумДУ, 2015. - С. 82-84.